

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра банківської справи

Допущено до захисту

Завідувач кафедри_

(підпис)

Д.е.н., професор Кузнєцова Л.В.

“ ”

2018_ р.

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня магістра

зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»,

за магістерською програмою професійного спрямування

«Управління банками на фінансовому ринку»

на тему: **Капіталізація банків: методи та інструменти**

Виконавець:

студент 6 курсу, 2 групи КЕФ

Ненад Дар'я Олександрівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

д.е.н., професор

(науковий ступінь, вчене звання)

Коваленко Вікторія Володимирівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

АНОТАЦІЯ

Ненад Д.О. «Капіталізація банків: методи та інструменти»
кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності
072 «Фінанси, банківська справа та страхування» за магістерською програмою
«Управління банками на фінансовому ринку»,
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, 2018 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

Об'єкт дослідження – капітал банку як основа капіталізації банків.

Предмет дослідження: методичні засади та інструменти підвищення капіталізації банків.

Метою дослідження є вивчення теоретичних основ власного капіталу банків, розкриття діючої практики з проблемних питань капіталізації банків України, а також пошук шляхів для її збільшення. У роботі розглядаються теоретичні аспекти капіталу банку. Визначено функції капіталу, структуру та методи оцінювання. Розглянуто нормативне забезпечення капіталізації банківської системи України.

Проаналізовано сучасний стан банківської системи. Визначено структуру пасивів, активів та власного капіталу за певний період. Оцінено фінансову стійкість банківської системи та визначено дотримання показниками нормативів, встановлених НБУ.

Запропоновано шляхи нарощення капіталізації, одним з яких є консолідація банків. Розраховано індекс концентрації капіталу банків. Спрогнозовано на майбутні три роки за допомогою лінії тренду величину регулятивного капіталу. Визначено доцільність впровадження контрциклічного регулювання. Визначено розмір контрциклічного буферу капіталу.

Ключові слова: банківський капітал, капіталізація, регулятивний капітал, достатність капіталу, консолідація, буфер капіталу.

ANNOTATION

Nenad D., " Capitalization of banks: methods and tools",
qualifying work for obtaining an educational degree from the specialty "Finance,
Banking and Insurance" for the master's program "“Bank Management in
the Financial Market”",
Odessa National University of Economics.
Odessa, 2018

Object of research - capital of the bank as the basis of capitalization of banks.

Subject of research: methodical principles and tools of half-way of capitalization of banks.

The purpose of the study is to study the theoretical foundations of banks' own capital, to reveal the current practice on problematic issues of capitalization of Ukrainian banks, as well as to find ways to increase it. The paper considers the theoretical aspects of bank capital. The capital functions, structure and methods of evaluation are determined. The normative provision of capitalization of the banking system of Ukraine is considered.

The current state of the banking system is analyzed. The structure of liabilities, assets and equity for a certain period is determined. The financial stability of the banking system is assessed and compliance with the norms set by the NBU is determined.

The ways of increasing capitalization are proposed, one of which is the consolidation of banks. The capital concentration index of banks is calculated. It is forecasted for the next three years, with the help of a trend line, the size of regulatory capital. The expediency of introduction of counter-cyclical regulation is determined. The size of the countercyclical buffer of capital is determined.

Key words: bank capital, capitalization, regulatory capital, capital adequacy, consolidation, capital buffer.

ЗМІСТ

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ БАНКІВСЬКОГО КАПІТАЛУ	6
1.1. Теоретичні засади визначення банківського капіталу та його функцій.	6
1.2. Методологічна основа визначення рівня достатності капіталу банківської систем.....	12
1.3. Нормативне регулювання банківського капіталу.....	16
Висновки до Розділу 1	22
РОЗДІЛ 2. ОЦІНКА РІВНЯ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ	24
2.1. Оцінка загального фінансового стану банківської ситеми України. ..	24
2.2. Оцінка капітальної стійкості банківської ситстеми України.....	32
2.3 Оцінка ефективності регулювання капіталу банківської ситеми України.....	37
Висновки до Розділу 2	41
РОЗДІЛ 3. ОСНОВНІ НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЦЕССІВ РЕГУЛЮВАННЯ КАПІТАЛУ БАНКІВ	43
3.1 Проблеми та шляхи нарощення капіталізації українських банків	43
3.2 Методика оцінки та прогнозування регулятивного капіталу банків ...	49
3.3. Впровадження контрциклічного регулювання в банківську систему України.....	57
Висновок до Розділу 3	63
ВИСНОВКИ	64
Список використаних джерел	69
Додатки	75

ВСТУП

Актуальність теми дипломної роботи полягає у тому, що перспективи розвитку будь-якого банку значною мірою визначаються рівнем його капіталізації. Недостатній її рівень стримує належний розвиток як окремого банку, так і банківського сектору в цілому. Під час фінансової кризи забезпечення достатнього обсягу капіталу банків є однією з ключових проблем, адже саме нестача капіталу була найбільшою загрозою стабільності банківської системи. З огляду на це, питання капіталізації банківської системи останнім часом набуло особливої актуальності.

Банківська система – одна з найважливіших і невід’ємних структур ринкової економіки. Історично склалося, що розвиток банків, товарного виробництва і обороту тісно переплітався. При цьому банки, проводячи грошові розрахунки і кредитуючи господарство, виступають посередниками у перерозподілі капіталів, істотно підвищують загальну ефективність виробництва, сприяють зростанню продуктивності суспільної праці, тобто вони є сполучною ланкою між промисловістю і торгівлею, сільським господарством та населенням. Тим самим зрозуміла необхідність і важливість банківських структур, як для бізнесу, так і для економіки країни в цілому.

Отже, роль банківської системи в розвитку економіки України залежить від її фінансової стійкості. Найбільш важливим показником, який характеризує фінансову стійкість окремих банків і банківської системи в цілому, є банківський капітал, який є і основою діяльності будь-якої банківської установи, відіграє важливу роль як на початку її функціонування, так і в процесі його подальшої діяльності. Тому, важливим є забезпечення надійного способу формування, управління, використання капіталу банку та дотримання необхідного його розміру для забезпечення розвитку банківської системи в цілому.

Дослідженню основних аспектів складної і багатопланової проблеми банківського капіталу присвячені праці багатьох провідних вітчизняних і зарубіжних економістів: українських вчених В. В. Коваленко, М. І. Зверяков, М. Д. Алексеєнко, О.Д. Василика, О.В. Васюренка, А.С. Гальчинського, О.В. Дзюблюка, Т.Т. Ковальчука, А.М. Мороза, В. Прадун, С.В. Мочерного, Д.В. Полозенка, М.І. Савлука, В.М. Федосова; західних економістів Г. Асхауера, Б. Бухвальда, Е.Н. Василишена, Е.Ф. Жукова, В.І. Колесникова, В.В. Кисельова, О.І. Лаврушина, Ф. Мишкіна, Е. Ріда, П. Роуза, Дж. Сінкі, Тімоті У. Коха.

Актуальність зазначених проблем та недостатній рівень вивчення питань капіталізації в сучасних умовах зумовили вибір теми, окреслили об'єкт та предмет дослідження, його мету та основні завдання.

Метою дослідження є вивчення теоретичних основ власного капіталу банків, розкриття діючої практики з проблемних питань капіталізації банків України, а також пошук шляхів для її збільшення.

Основними завданнями для розкриття даної теми є:

- дослідити сутність банківського капіталу, його функції та методи оцінювання;
- розглянути нормативне забезпечення регулювання капіталу банку в Україні;
- оцінити сучасний стан і основні проблеми капіталізації банківської системи України;
- оцінити капітальну стійкість банківської системи;
- оцінити ефективності регулювання капіталу банківської системи;
- визначити основні проблеми та шляхи нарощення капіталізації українських банків.
- зробити прогноз регулятивного капіталу на майбутній період.
- визначити доцільність впровадження контрциклічного регулювання.

Об'єктом дослідження виступає капітал банківської системи України, їх роль у банківській системі.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних і практичних положень щодо процесів, що виникають під час формування та використання капіталу банку.

Методологія дослідження. У процесі роботи використовувались такі методи досліджень: абстрактно-логічний – для аналізу наукової літератури для системної оцінки; статистично-економічний – для оцінку рівня капіталізації банківської системи України; системного підходу – для обґрунтування висновків та надання пропозицій щодо збільшення рівня капіталізації вітчизняної банківської системи.

Інформаційна база дослідження: Закони України, інші нормативно-правові акти центральних органів влади, зокрема Постанови та Інструкції НБУ, монографічні дослідження та наукові публікації вчених економістів. Інформаційні джерела для аналітичних розрахунків обмежуються фінансовою звітністю банків, офіційними даними НБУ та відомостями, що розміщені на офіційних сайтах означених установ.

ВИСНОВКИ

Таким чином, в роботі досліджено сутність капіталу банків. Узагальнюючи, можна сказати, що капіталізація – це грошові кошти, внесені акціонерами (засновниками банку), а також кошти, утворені в процесі діяльності банку для забезпечення його економічної самостійності й фінансової стійкості протягом усього періоду його діяльності. Звідси, капіталізація – комплекс дій, спрямованих на реальне збільшення обсягу капіталу банку шляхом реінвестування отриманого прибутку, залучення грошових коштів та їх еквівалентів ззовні, а також за рахунок концентрації та консолідації. Капітал банку – це грошові кошти, що внесені акціонерами (засновниками банку), а також кошти, утворені в процесі діяльності банку, з метою забезпечення його економічної самостійності, фінансової стійкості протягом усього періоду його діяльності. Необхідність капіталу на протязі усього періоду функціонування банку впливає із функцій, які він виконує. Основними виділяють захисну, регулюючу та оперативну, але існують і інші підходи щодо трактування функцій капіталу банку, які допомагають ще глибше усвідомити необхідність банківського капіталу. Важливим питанням залишається методи оцінки вартості власного капіталу, серед проаналізованих варіантів найбільш об'єктивним можна вважати метод ринкової вартості, адже найбільш точно відображає реальний стан і ступінь захищеності як самого банку так і його клієнтів. Проте нерозвинутий фінансовий ринок України унеможлиблює його використання.

Важливим проаналізованим питанням є процес регулювання капіталізації банків, яке здійснюється на державному рівні. Базельським комітетом постійно розробляються, впроваджуються та удосконалюються рекомендації, які відповідають економічному стану та процесам, що відбуваються в світових економічних процесах. Проте проблемним залишається впровадження даних рекомендацій в українській банківській системі, які дозволять стабілізувати

вітчизняну банківську систему, підвищити її спроможність протистояти кризовим явищам. Процес запровадження Базеля III є тривалим та вимагає значної підготовчої роботи, яка включає не лише внесення змін до нормативно-правової бази, а й вдосконалення та зміну засад регулювання та нагляду, розробку методичних засад оцінки ефективності Базеля III, ризикованості банківської системи України. Для цього НБУ було запроваджено Постанову № 312 «Про затвердження Змін до Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні», де затверджені нові вимоги до капіталу та процес їх впровадження. Але запровадження рекомендацій Базеля III не повинен бути відокремленим і повинен здійснюватися в межах стратегічних завдань та цілей розвитку вітчизняної банківської системи.

Визначено, що на сьогоднішній день банківська система знаходиться під постійним тиском: політична та військова нестабільність, значна інфляція та загальна економічна дестабілізація. Динаміка росту темпів ВВП та банківського капіталу свідчать про те, що в Україні потрібно нарощувати капітал для того, щоб забезпечувати фінансування економічного зростання. Відповідність темпів зростання банківського капіталу зростанню ВВП, з одного боку, є позитивним фактором, оскільки обсяги власного капіталу на сьогодні повністю відповідають ситуації, що склалася в національній економіці, але, з іншого боку, потреби “економічного зростання” такі обсяги та динаміка збільшення власного капіталу банківського сектора не задовольняють.

Проте основною проблемою залишається відставання темпів росту капіталу від темпів зростання активів. Така динаміка поступово перетворюється на стійку тенденцію. Якщо банки не будуть здатні збільшити свій капітал, вони вимушені будуть зменшувати об'єми кредитування. А оскільки близько 70% доходів комерційних банків доводиться саме на кредитну діяльність, те зменшення її масштабів при таких обставинах є прямою загрозою всієї банківської системи.

Було визначено частку власного капіталу у пасивах банківської системи. Його частка на початку аналізованого періоду складала 11,75%, а до 2018 року

зменшилася до 9,91%, при цьому пасиви всього по системі збільшувались протягом періоду. Отже на збільшення пасивів вплинули збільшені зобов'язання. Це свідчить про зменшення надійності банків і захищеності його кредиторів та вкладників.

Оглянувши детальніше динаміку та структуру власного капіталу, з'ясували, що статутний капітал збільшувався протягом періоду, та він перевищував за об'ємом власний капітал. Це пояснюється значними збитками банківської системи України. У першу чергу це зумовлюється націоналізацією у 2016 році Приват Банку, внаслідок вливання з Державного бюджету коштів в статутний капітал банку, його було збільшено для підтримання його платоспроможності після націоналізації.

Аналізуючи співвідношення власного капіталу і наданих кредитів виявили тенденцію до зменшення. Така тенденція є негативною і свідчить про зменшення участі банківського капіталу у формуванні кредитного портфеля. Співвідношення власного капіталу до зобов'язань також за останній рік зменшилось. Це означає, що банки швидшими темпами нарощують обсяги зобов'язань, ніж капіталу, а отже зростає залежність банків від залучених коштів. При цьому ризики, які можуть виникнути при залученні коштів на ринку, не покриватимуться власним капіталом, який є гарантією банківських зобов'язань.

Було проведено оцінку капітальної стійкості банківської системи за допомогою коефіцієнтів оцінки фінансової стійкості: коефіцієнт надійності; коефіцієнт фінансового важеля; коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів; коефіцієнт концентрації власного капіталу; коефіцієнт мультиплікатора капіталу.

Ми визначили, що коефіцієнт надійності протягом досліджуваного періоду відповідав рекомендованому значенню не менше 5%. Таким чином, банківська система має забезпеченість власним капіталом і, отже, високу надійність, має свої кошти, які можна розміщати в кредити господарюючим суб'єктам та в інвестиції.

Коефіцієнт участі власного капіталу у формуванні активів різко знизився в період з 2017 по 2018 – з 12,73% до 6,84% за оптимального значення не менше 10 % і підтверджує вище встановлену тенденцію його високої ролі.

Що стосується коефіцієнта мультиплікатора капіталу, який характеризує ступінь покриття активів акціонерним капіталом, то за оптимального співвідношенні 12,0—15,0 разів, протягом всього досліджуваного періоду не дотримувався рекомендованого значення. Це свідчить, насамперед, що темп зростання активів перевищує темп зростання акціонерного капіталу, і, по-друге, — про наявність тенденцій зниження використання «потужностей» із залучення їх з акціонерного капіталу. Ця сама тенденція зберігається, якщо зіставити темп зростання власних коштів у цілому (капітал — брутто), то вони зросли за рік в 2,82% , порівняно із зменшенням у цілому всіх активів у 5,89% - це вже сигнал про необхідність поліпшити менеджмент власного капіталу.

Оцінили ефективність регулювання капіталу банківської системи. Протягом 2016-2018 років банки у банківській системі дотримувалися вимог Національного банку України щодо нормативів: нормативу регулятивного капіталу (500 млн. грн.), нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (H2), значення якого на 1.01.2018 року становило 15,73% при нормативному значенні не менше 10%. Єдиним виключенням став 2015 рік.

Розрахувавши показник рентабельності капіталу, зазначимо що показник рентабельності за 2016 та 2017 років мав від'ємне значення. Причиною цьому є відсутність прибутку. Тільки у 2018 році банківський капітал має позитивне значення показника рентабельності, хоча і дуже малий.

Проаналізувавши стан банківської системи у сучасних умовах, встановили її проблеми та можливі шляхи нарощення капіталізації. Одним з таких є підвищення рівня концентрації банківського капіталу за рахунок консолідаційних процесів банків.

Оцінили ринкову концентрацію капіталу за групами банків за допомогою індексу Херфіндаля – Хіршмана. Майже всі групи банків мають майже однакову концентрацію, близько 0,2. Індекс знаходиться у діапазоні [0,18-1],

що говорить про те, що рівень концентрації високий. Високий рівень концентрації банківського капіталу зумовлює посилення пруденційних вимог до групи системно важливих банків, котрі мають низьку рентабельність.

Було прогнозовано розмір регулятивного капіталу на наступні три роки. При тому що відношення регулятивного капіталу БСУ до власного буде зростати щорічно на 0,2п.п., але за рахунок тенденції власного капіталу до зменшення, розмір регулятивного капіталу також зменшується.

Визначено доцільність впровадження контрциклічного регулювання. Отже, збільшення розміру ВВП протягом останніх років вказує на те, що Україна знаходиться у фазу економічного зросту. Тому регулятори повинні вимагати від кожного банку сформувати буфер капіталу. До 2018 року розмір банківського контрциклічного буферу повинен складати 1 909 574 млн грн. Створення банками буферу капіталу у період збільшення ВВП веде до того, що вимоги до капіталу будуть знижуватись, тим самим зменшуючи витрати банків, що повинно збільшити їх рентабельність. У цей же час відбувається надмірне зростання кредитування, це спричиняє використання наглядовими органами контрциклічного буферу капіталу як інструменту макропруденційного регулювання.

Список використаних джерел

1. Коваленко В.В. Капіталізація банків: методи оцінювання та напрямки підвищення [Текст] : монографія / В. В. Коваленко, К. Ф. Черкашина. – Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”, 2010. – 153 с.
2. Коваленко, В. В. Проблеми капіталізації та концентрації капіталу в банківській сфері [Текст] / В. В. Коваленко // Вісник Української академії банківської справи. – 2006. – № 1. – С. 49–54.
3. Про порядок регулювання діяльності банків в Україні (економічні нормативи діяльності банків) : Інструкція, затверджена постановою правління НБУ від 21.02.2015 № 368. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=123298.
4. Черкашина К. Ф. Аналіз капіталізації банківської системи України / К. Ф. Черкашина // Вісник КНТЕУ. – 2008. – № 4 . – С. 124–130.
5. Міщенко В. Базель III: нові підходи до регулювання банківського сектора / В. Міщенко // Вісник Національного банку України. – 2011. – №1. – С. 4–9.
6. Дзюблюк О. В. Комерційні банки в умовах переходу до ринкових відносин: монографія / О. В. Дзюблюк. – Тернопіль : Вид-во «Збруч», 1996. – 140 с. - ISBN 966-574-042-3.
7. Кириченко О., Гіленко І., Ятченко А. Банківський менеджмент: Навч. посібник / О. Кириченко, І. Гіленко, А. Ятченко. — К.: Основи, 1999. — 671с.- ISBN 966-500-186-8
8. Соколова О.В. Финансы, деньги, кредит: Учеб. / Под ред. О. В. Соколовой. — М.: Юристъ, 2000. — 784 с.- ISBN 978-5-238-01222-3.
9. Довгаль Ж. Банківський капітал: суть і значення/ Ж. Довгаль // Вісн. НБУ. — 1998. — № 7. — С. 18—20.
10. Коваленко В.В. Банківське регулювання і нагляд: методологія та практика: монографія / За ред. В.В. Коваленко. – Одеса: Видавництво «Атлант», 2013. – с.- ISBN 966-525-531-2

11. Мишкін Ф. С. Економіка грошей, банківської справи і фінансових ринків / Пер. з англ. С. Панчишина. — К.: Основи, 1998. — 963 с. - ISBN 966-500-150-7
12. Алексеєнко М. Д. Капітал банку: питання теорії та практики: Монографія / М. Д. Алексеєнко. – К.: КНЕУ. – 2002. – 276 с.- ISBN 966—574—393—7
13. Кочетков В.Н. Анализ банковской деятельности: теоретико-прикладной аспект: Монография/ В.Н. Кочетков. – К.: МАУП, 1999. – 192 с. - ISBN 966-608-010-9
14. Вовчак О.Д. Банківська справа: навч. посібник / О. Д. Вовчак, Н. М. Руцишин. - Львів : Новий Світ-2000, 2008. - 560 с.- ISBN 966-418-059-4
15. Васильченко З. Реструктуризація та реорганізація: Монографія / З. Васильченко. - К.: Вид-во “Кондор”. - 2004. -528 с.
16. Вожжов А.П. Процессы трансформации банковских ресурсов монография / А. П. Вожжов. - Севастополь: Севастопольский НТУ, 2006. - с.- ISBN 5-8199-0163-0
17. Роуз П.С. Банковский менеджмент: Пер. с англ. 2-го изд./ П.С. Роуз - М. Дело Лтд, 1995. -768 с. - ISBN 5-7749-0048-7
18. Фостяк В.В. Функції банківського капіталу в забезпеченні розвитку банківської системи України / В.В. Фостяк// Науковий вісник НЛТУ України. 2010. -№ 20.1. - С. 257-263.
19. Гузенко О. П. / Дослідження ролі наукового трактування категорії «Власний капітал комерційного банку». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу:http://dspace.uabs.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/533/1/2007_21_27.pdf.
20. Коваль В.М. Надійність і стійкість комерційних банків: оцінка та регулювання : автореф. дис. канд. економ. наук : спец. 08.04.01 «Фінанси, грошовий обіг і кредит» / В.М. Коваль; Київський національний економічний університет. – Київ, 2001. – 20[1] с.

21. Тарасевич Н.В. Фінансовий менеджмент у банках: навч. посіб./ Н.В. Тарасевич.- Одеса: ОНЕУ, 2013.-271с. – ISBN 978-966-2361-84-1
22. Офіційний сайт Базельського комітету. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.bis.org/bcbs/index.htm>
23. Черкашина, К. Ф. Методика визначення рівня капіталізації банківської установи [Текст] / К. Ф. Черкашина // Економіка розвитку. – 2008. – № 2 (46). – С. 15–18.
24. Фінансовий моніторинг в банку: Навчальний посібник/ [С.О. Дмитров, В.В. Коваленко, А.В. Єжов, О.М. Бережний]; за ред. С.О. Дмитрова, В.В. Коваленко. – Суми: ВТД « Університетська книга», 2008. – 336 с. - ISBN 978-966-364-566-7
25. Міщенко В., Незнамова А. Базель III: нові підходи до регулювання банківського сектору. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=73121>
26. Зверяков М. І. Нова індустріалізація як модель економічного розвитку України: монографія / М. І. Зверяков, Л. Л. Жданова, О. С. Шараг. – Одеса: Астропринт, 2017. – 296 с.
27. Кротюк В. Л. Еволюція підходів до оцінки капіталу в Базельських угодах / В. Л. Кротюк, В. І. Міщенко // Банківська справа. – 2005. – № 4. – С. 3–10.
28. Коваленко В. В., Гайдукович Д.С Достатність капіталу банківської системи в умовах циклічного розвитку економіки / В.В. Коваленко, Д.С. Гайдукович// Стратегічні пріоритети.- 2014. - №1 (30) . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://sp.niss.gov.ua/content/articles/files/9-772a6.pdf>
29. Про банки і банківську діяльність : Закон України, затверджений Верховною Радою України від 06.02.2015 № 2121-14. . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>.
30. Національний банк України оголошує про запровадження нових вимог до капіталу банків, а також окремих вимог до системно важливих банків. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article;jsessionid=95D352B6B850E10ECDD57AD0D0E68AC9?art_id=17537272&showTitle=true

31. Кузнєцова, Л. В. Розвиток національних банківських систем в умовах фінансової глобалізації [Текст] / Л. В. Кузнєцова // Бізнес Ін-форм. – 2007. – № 12 (2). – С. 106–109.
32. Шелудько Н. До визначення фінансової стійкості комерційного банку / Н. Шелудько // Вісник Національного банку України. – 2000. – № 3. – с. 40–44.
33. Загородній А. Г. Фінансово-економічний словник / А. Г. Загородній, Г. Л. Вознюк. – Львів : Вид-во Нац.ун-ту “Львівська політехніка”, 2005. – 714с.- ISBN 966-553-272-3
34. Зверяков М. І. Антикризове управління фінансовою стійкістю банку в умовах економічних дисбалансів: монографія / М.І. Зверяков, О.М. Зверяков. – Одеса: ОНЕУ, 2015. – 418 с.
35. Енциклопедія банківської справи України / ред. В. С. Стельмах ; Національний банк України, Інститут незалежних експертів. – К. : Молодь : Ін Юре, 2001. – 680 с. - ISBN 996-7615-21-9.
36. Тарасевич Н.В. Проблеми капіталізації банків в Україні/ Н.В.Тарасевич // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць.-2013.-№1 (48). – С.295-299.
37. Ткачук Н. М. Особливості визначення та оцінки достатності банківського капіталу / Н. М. Ткачук // Вісник Української академії банківської справи. – 2006. – № 2. – С. 99-105
38. Офіційний сайт НБУ . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua>
39. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання негативному впливу на стабільність банківської системи: Закон України, затверджений Верховною Радою України від 04.07.2014 № 1586-VII.– [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1586-18>
40. Зверяков М. І. Формування системи індикаторів фінансової стійкості банківської системи [Текст] / М. І. Зверякова, В. В. Коваленко // Фінанси України. – 2012. - № 4. – С. 3 – 12.
41. Концентрація банківського капіталу в Україні . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://vashbankir.com/analytics-banking/capital->

concentration.html/koncentraciya-bankovskogo-kapitala.html?hl=uk

42. Черкашина, К. Ф. Злиття та поглинання: шлях до концентрації банківського капіталу [Текст] / К. Ф. Черкашина // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : зб. наук. праць. – Т. 14. – Суми, 2005. – С. 207–212.

40. Тиркало Р. І. Капіталізація банківської системи України: сучасний стан, проблеми, шляхи та перспективи зростання : монографія / Р. І. Тиркало, Н. М. Ткачук. – Тернопіль : Економічна думка ТНЕУ, 2010. – 328 с

41. Момот Т. Оцінка вартості бізнесу: сучасні технології // Т. Момот. – Х. : Фактор, 2007. – 224 с

42. Перевірка на міцність: як стрес-тести банків допомагають контролювати ризики в фінсекторі . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://forbes.net.ua/business/1409891-proverka-na-prochnost-kak-stress-testy-bankov-pomogayut-kontrolirovat-riski-v-finsektore>

43. Петров Д. В. Современные методы и пути решения проблемы увеличения собственного капитала коммерческого / Д. В. Петров // Естественно-гуманитарные исследования . -2014.- №2(4).- С.49-55.

44. Національне рейтингове агентство «Рюрик» : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.rurik.com.ua>

45. Кузьмінський, В. О. Теоретичні основи інтеграції капіталів [Текст] / В. О. Кузьмінський // Фінанси України. – 2003. – № 2. – С. 124– 133.

46. Коваленко В.В. Антикризове управління в забезпеченні фінансової стійкості банківської системи : монографія / В.В. Коваленко, О.В. Крухмаль. – Суми : УАБС НБУ, 2007. – 198 с.

47. Банківський нагляд : навч. посіб. / [В.І. Міщенко, А.П. Яценюк, В.В. Коваленко, О.Г. Коренева] ; за ред. Міщенко В.І. – К. : Знання, 2004. – 406 с.

48. Коваленко В. В., Прадун В. П. Оцінка впливу монетарної та регуляторної політики центрального банку на розвиток банківського капіталу // Актуальні проблеми економіки. – 2006. – № 6. – С. 16–27.

49. Чурило П.Б. Місце і роль злиття і поглинання у розвитку банків /П.Б.Чурило // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка". - 2009. -№ 2 . – [Електронний ресурс]. - Режим доступу:

<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=20>.

50. Корнеєва О. Г. Злиття і поглинання як напрям підвищення капіталізації банків України /О.Г. Корнеєва // Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка".- 2014 .-№ 4 – [Електронний ресурс]. - Режим доступу:<http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=20><http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2935>.

51. Національний банк підтримує спрощення процесу консолідації в банківському секторі. – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/printable_article;jsessionid=EA195EC0EC67827228120349A5FF1FE7?art_id=39476577&showTitle=true.

52. НРА «Рюрік» «Аналітичний огляд банківської систем України за III квартали 2016 року». – [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rurik.com.ua/documents/research/bank_system_3_kv_2016.pdf

53. Коваленко В. В. Роль контрциклічного регулювання в забезпеченні стійкого розвитку фінансового ринку України / Коваленко В. В. / Монетарна політика // “Фінанси України”, 5’2017 – УДК 336.711.65